

ANÀLISI SOCIOLABORAL DEL MUNICIPI DE COSTUR

**AJUNTAMENT
DE COSTUR**

Regidoria de cultura

ANÀLISI SOCIOLABORAL DEL MUNICIPI DE COSTUR

INTRODUCCIÓ

Costur és un municipi menut, aproximadament uns 560 habitants, amb poques eixides econòmiques. Està situat en una zona muntanyosa d'orografia abrupta i amb poca aigua. Des dels anys 40 i 50, Costur s'ha lligat econòmicament a l'Alcora, al seu desenvolupament industrial ceràmic i a les empreses de manteniment del seu voltant. Aquesta situació de bonança d'aquests anys ha fet que la gent s'acomode i que s'invisquen les iniciatives particulars que ara, en temps de crisi (58% d'atur), són tan necessàries. En l'actualitat el poble es troba en un moment de gran depressió. Els comerços estan tancant per jubilació i la gent jove no recull el relleu. La panaderia ha tancat, i ara es compta amb despatx de pa, havent perdut el forn. Una de les tendes d'ultramarins, també ha tancat, quedant en l'actualitat una sola, i petita. També s'ha produït el tancament d'un dels bars, per la qual cosa solament es compta amb un. També la banca ha reduït el seu horari o inclús la cooperativa ha estat apunt de tancar. I a tot açò afegir que es l'època de més gent sense treball en el poble, per la caiguda de la indústria ceràmica.

Amb el que sí compta Costur, és amb un gran factor humà, un grup de gent amb moltes ganes de treure endavant el poble i amb capacitat per organitzar i dur a terme projectes que ho aconsegueixin. Però per a això, ens fa falta una part important, el factor econòmic.

Mentre les ciutats tenen problemes de contaminació i gestió de serveis bàsics per excés de població, les zones rurals es moren per despoblament. Cal treballar per compensar les desigualtats entre les zones urbanes i les rurals per tal de distribuir la població de forma més harmònica.

Altres causes que ens han abocat a aquesta situació ha estat les polítiques i la legislació que treballa per a les grans empreses sense tenir en compte a les xicotetes que necessitarien un tractament diferenciat (fiscalitat, ajudes, ...) per tal de poder sobreviure en el món rural. També se legisla per a poblacions de gran nombre d'habitants, mentre els xicotets municipis no poden eixir avant i van perdent població progressivament.

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

Cal fer un anàlisi de la situació econòmica actual per tal d'elaborar propostes de desenvolupament adaptades al nostre poble i comarca. Estudiem diferents opcions que ens donen majors recursos econòmics, per poder invertir la tendència de despoblament actual.

Actualment, en Costur, podem trobar els següents camps laborals per sectors:

Sector Primari

- L'agricultura en el nostre terme té molt poques perspectives degut a l'orografia del terme. A més a més de minifundis, el terme de muntanya es caracteritza pels abancalaments amb moltes parets que fan del seu cultiu poc rendible. Actualment la majoria de la producció es dedica a autoconsum, sols es comercialitzen una xicoteta quantitat d'ametla, garrofes i oli.

- La ramaderia té millors perspectives ja que la orografia no és impediment. Actualment hi ha tres granges de pollastres que donen recursos a unes famílies, i una de conills que subsisteix a dures penes baix la pressió de grans empreses que controlen el mercat i ofeguen als xicotets. Es podria estudiar la diversificació d'aquest tipus d'explotació.

Sector Secundari

- Al el sector de la construcció hi ha una empresa amb 2 o 3 treballadors que suporten la crisi com poden.
- El sector secundari presenta poques eixides en el propi municipi. Hi ha algunes (3 o 4) persones que fan un treball mal remunerat i sense cap cobertura legal (economia submergida).
- La gent que treballa en aquest sector es desplaça, quasi en la seua totalitat, a l'Alcora.

Sector terciari

- Dins d'aquest sector, sols comptem amb una tenda, un despatx de panaderia i un bar, en un dels quals s'ofereix servei de restauració.
- També comptem amb dos llanterners que donen servei al poble i pel voltants.
- En l'apartat de comerç ambulant tenim un venedor de roba i altre de sabates.

En quan a les carències i deficiències principals que trobem podem anotar les següents:

- Reducció de l'agricultura exclusivament per a autoconsum, amb nivells de comercialització molt baixos (minifundisme, falta de mentalitat, ...).
- Tampoc va millor en quan a les possibles transformacions de les collites obtingudes (escassa mentalitat comercial, baixa visió comercial, no trobar canals de venda,...).
- En quant a la ramaderia subsisteix baix la pressió de grans empreses....
- Aquesta situació ve propiciada per la legislació actual que afavoreix la gestió de les grans empreses sense cap protecció per a les menudes. La fiscalitat, gravosa per a les xicotetes empreses, és un dels problemes principals.
- Altre aspecte molt important és la carència d'infraestructures que afavorisquen la instal·lació de xicotetes empreses i negocis.
- Falta de formació, estudi i divulgació de projectes que promoguen iniciatives econòmiques i empresarials viables, que activen la creativitat i estimulen l'esperit emprenedor.

PROPOSTES D'ACTUACIONS

D'aquest anàlisi anterior es va configurant una estructura de propostes que es poden vertebrar al voltant del projecte "Desenvolupament econòmic municipal".

Al voltant d'aquest eix fa falta desenrotllar:

A NIVELL GENERAL

1- Una fiscalitat especial per a pobles petits, que animi a la gent a engegar nous projectes. En aquests pobles les possibilitats d'aconseguir beneficis són menors que en grans ciutats, per la qual cosa considerem que seria un gran suport el comptar amb unes fiscalitats menors.

2- Recerca d'ajudes per a aquests pobles més petits i desfavorits

A NIVELL LOCAL

1- La millora dels serveis locals.

Per afavorir que la gent segueixi vivint al poble, ens fa falta millores en els serveis bàsics.

- A l'escola és necessari un menjador i una escola matinerana, per evitar que els nens es vagin a altres col·legis.
- Recuperar el servei de forn i panaderia per al poble.
- Un supermercat que pugui competir econòmicament amb els de l'Alcora, per augmentar les compres en comerç local.
- Un centre de dia per a la tercera edat.

2- Mantenir els treballadors autònoms que ja existeixen.

Treballar en l'ajuda per a que els autònoms que ja estan al poble es mantinguin, millorant la seva fiscalitat, i amb ajudes per a modernitzacions.

3- Promoure projectes de creació d'infraestructures que afavoriran el desenvolupament d'altres tipus de projectes. Dins d'aquest apartat es podrien considerar la compra de solars per a la construcció d'un magatzem municipal, la construcció de locals d'utilitats múltiples xerrades, reunions, activitats culturals, projeccions, la creació d'un polígon industrial de baixa intensitat, etc...

4- Promoure projectes relacionats amb l'aprofitament de la cooperativa com a element d'activació de l'economia local. Donat que la iniciativa individual està molt paralitzada, tal vegada la cooperativa poguera servir d'unió entre varies persones que tiraren endavant, amb el recolzament d'ajuntament i conselleries, diferents projectes necessaris per animar la vida econòmica del poble. En primer lloc la necessària millora de locals i infraestructures per tal d'acollir les possibles iniciatives que es presentaren. Entre altres es podrien comptar

- Posada en marxa projectes relacionats amb els serveis de telefonia, gasoleo i gasolina, assessoria administrativa i gestoria, banca, etc..
- Creació d'un museu amb les màquines antigues del molí.

5- Projectes d'informació, formació i assessorament sobre la creació de xicotetes empreses i anàlisi de mercats,... També creem important l'estudi i divulgació de projectes que promoguen iniciatives econòmiques i empresarials viables, que activen la creativitat i estimulen l'esperit emprenedor.

En aquest camp es podria treballar sobre...

- La transformació dels nostres productes del camp (oli, garrofes, ametles,...)
- Estudi i creació de xicotetes empreses de fabricació o transformació de productes com gasificadora de café, conserves, melmelades.... fabricació de calçat,...
- La convocatòria de projectes i concursos sobre innovació tecnològica per tal de desenvolupar aquest camp aplicat al món rural,..
- Coordinació i comercialització de productes d'artesania local com ciris, samarretes, davantals, rellotges, restauració de mobles, ...
- Coordinació i gestió d'empreses de serveis com càtering, dinars preparats per a festes, cambrers, servei de neteja,...
- Oferta de cursos de formació al voltant de temes com l'orfebreria, forja, informàtica, treballs artesans,...

6- Creació d'una tenda On-line

Desenvolupament d'un projecte paral·lel, per a la comercialització de tots els productes produïts i serveis ofertats, basat en la creació d'una tenda on-line municipal. En aquesta tenda, a més a més, es podrien oferir els serveis de fontaneria, construcció, panaderia, ... ja existents actualment.

7- Desenvolupament d'un projecte global, al voltant de la cura del medi ambient.

En ell podríem incloure:

- Estudi d'un projecte de recollida, porta a porta, de matèria orgànica diferenciada de la resta.
- Remodelació de l'ecoparc actual creant zones per a diferents formats de reciclatge.
- Estudi i redacció d'un projecte per dissenyar un plànol de tallafocs del municipi i un pla d'actuació contra incendis per tal d'evitar un altre incendi com el que es va produir en l'any 2007.
- Al mateix temps estudiar la possibilitat d'aprofitament de la biomassa dels nostres boscos.
- Estudiar la viabilitat de la creació de raberes de cabres per donar treball i netejar el terme.
- Si la legislació deixara pas, estudiar la creació d'un hort solar, aprofitant que l'ajuntament ja és distribuïdor energètic.

8- Promoure un projecte de desenvolupament turístic, ja que seria el que podria fer de motor del altres sectors econòmics.

Dins d'aquest camp caldria tenir en compte, i posar en valor, diferents sectors com el patrimoni natural i el social.

Dins del **patrimoni natural** caldria posar de relleu el nostre paisatge, fauna i vegetació, recuperant i aprofitant els camins antics i donar-los difusió. Les bases naturals i artificials, les coves i simes que abunden en el terme. També caldria estudiar els diferents jaciments arqueològics del Mas d'Avall i del cabeço.

Per portar a terme aquest projecte caldria desenvolupar altres projectes complementaris com la neteja, senyalització, legalització i promoció dels senders locals (per a peu o en bici), la creació de zones d'acampada i d'oci, ubicació de zones per passar la nit o albergues,... la confecció d'un mapa detallat del municipi amb la informació més rellevant,... necessitem marcar aquestes rutes, panells informatius, pamflets de propaganda, una pàgina web, comunicació amb tota la comarca per treballar junts.

Dins del **patrimoni social**, i integrant-lo sempre que siga possible dins del natural, caldria ordenar la cultura (música i ball, les festes,...), gastronomia, la història i l'etnologia (museu,), cursos de formació (informàtica, orfebreria, forja...), les construccions de pedra en sec i les parets dels abancalaments,...

9- Projecte d'atenció a la gent major, cada vegada, percentualment, més nombrosa, pot ser altre camp d'ocupació laboral a tenir en compte. La creació d'un centre de dia pot ajudar en aquest propòsit.

Aquest projecte no vol ser cap solució màgica, sinó un camí per anar fent, poc a poc amb il·lusió i treball, allò que poc millorar el nostre poble.

GRUP DE TREBALL 2016

CONCLUSIÓ

Aquest projecte, elaborat durant diferents reunions del grup de treball, a les que en alguna ocasió va acudir el Sr. Alcalde, es va presentar al Conseller d'Economia Sostenible Rafael Climent, que va vindre a conèixer les nostres preocupacions. Des de eixe moment, ja no es van tractar mai més aquests temes per al seu estudi o propostes de viabilitat.